

Jan Gurba, Anna Zakościelna

Strzyżów, st. 26, gm. Horodło, woj.
zamojskie, AZP 86-96/65

Informator Archeologiczny : badania 31, 53-54

1997

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

związane z konstrukcją megalityczną (cmentarzysko założone przez ludność kultury pucharów lejkowatych). Konstrukcja obstawy na przykładzie rzędu kamieni nr 2, odsłoniętego na długości około 4 m i wysokości około 30 cm, wskazuje, że zostały one wykonane z dobranych pod względem wielkości i kształtu piaskowców, ułożonych jeden na drugim bez zaprawy, tworzących „suchy murek”. Pomiedzy rzędem kamieni nr 2 i 3 wystąpiły obiekty prawdopodobnie o charakterze sepulkralnym. Wyeksplorowano jeden z nich (obiekt nr 1A), odsłaniając w nim szkielet mężczyzny w wieku adultus, położony na wznak, zorientowany po osi południowy zachód - północny wschód, pozbawiony wyposażenia. Rozpoczęto eksplorację domniemanego obiektu grobowego kultury amfor kulistych (nr 2 i 2A). Odsłonięto 2 szkielety zwierzęce. Wystąpiły one w obrębie warstw naturalnych, bez widocznych zarysów jam na poziomie ich wyodrębnienia. Ogółem odkryto 1168 zabytków, 64 fragmenty kości i szkielet.

Materiały przechowywane są w Państwowym Muzeum Archeologicznym w Warszawie pod nr inw. II/9837, dokumentacja w depozycie Działu Dokumentacji Naukowej Państwowego Muzeum Archeologicznego.

Wyniki badań będą opublikowane.

Badania będą kontynuowane.

Stankowo, st. 12, gm. Gostyń, woj. leszczyńskie - patrz: wczesna epoka żelaza

STRZEGOWA, Jaskinia Biśnik, gm. Wolbrom, woj. katowickie, AZP 95-94

- stanowisko wielofazowe i wielokulturowe, obozowiska jaskiniowe z 14 faz osadniczych, kultury: zespół typu Piekary, Taubachien, mikocko-prądnicka, jermanowicka, kultura pucharów lejkowatych, kultura ceramiki sznurowej, mierzanowicka, polska (XIV w.) - chronologia: od około 250 000/ 300 000 lat temu do około 1400 r.

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr. Krzyszta Cyrka (Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi). Siódmy sezon badań.

STRZYŻÓW, st. 10, gm. Horodło, woj. zamojskie, AZP 86-96/10

- cmentarzysko szkieletowe kultury lubelsko-wołyńskiej ceramiki malowanej (neolit)
- cmentarzysko szkieletowe kultury stryżowskiej (wczesna epoka brązu)

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez doc. Jana Gurbę i dr Annę Zakościelną (Instytut Archeologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie). Finansowane przez UMCS w Lublinie.

Badania miały charakter prac ratowniczych, ukierunkowanych na badanie cmentarzysk neolitycznych. Badano stanowiska o największym zniszczeniu spowodowanym przez orkę i erozję naturalną.

W trakcie wykopalisk odkryto trzy groby szkieletowe, które zawierały bardzo źle zachowane, niekompletne ludzkie szczątki kostne. Dwa pochówki przypisywane zostały kulturze lubelsko-wołyńskiej ceramiki malowanej na podstawie drobnych ułamków ceramiki, które pozostały po zniszczonym wyposażeniu grobowym. Trzeci grób, oprócz zniszczonego szkieletu zawierał jedynie kilka charakterystycznych fragmentów ceramiki kultury stryżowskiej.

Dokumentacja i materiały zabytkowe przechowywane są w zbiorach Instytutu Archeologii UMCS w Lublinie.

STRZYŻÓW st. 26, gm. Horodło, woj. zamojskie (ob. lubelskie), AZP 86-96/65

- cmentarzysko szkieletowe kultury lubelsko-wołyńskiej ceramiki malowanej (neolit)

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez doc. Jana Gurbę i dr Annę Zakościelną (Instytut Archeologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie). Finansowane przez UMCS w Lublinie.

Badania miały charakter prac ratowniczych, ukierunkowanych na badanie cmentarzysk neolitycznych. Badano stanowiska o największym zniszczeniu spowodowanym przez orkę i erozję naturalną.

W trakcie badań wykopaliskowych odkryto trzy neolityczne groby szkieletowe kultury lubelsko-wołyńskiej ceramiki malowanej, które zawierały bardzo źle zachowane ludzkie szczątki kostne oraz

częściowo zniszczone wyposażenie w postaci 7 naczyń glinianych (czarki gruszkowate, amfory, naczynia doniczkowate, misy), elementy trzech ozdób miedzianych (bransolet ?) oraz 4 narzędzia krzemienne.

Dokumentacja i materiały zabytkowe przechowywane są w zbiorach Instytutu Archeologii UMCS w Lublinie.

SUSIEC, st. 13, gm. loco, woj. zamojskie, AZP 97-87/11

- osada kultury pucharów lejkowatych (neolit)
- ślady osadnictwa kultury mierzanowickiej (wczesna epoka brązu)
- ślady osadnictwa kultury trzcinieckiej (starszy okres epoki brązu)

Ratownicze, przedinwestycyjne badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr. mgr. Jerzego Kuśnierza i Andrzeja Urbańskiego (Muzeum Okręgowe w Zamościu). Finansowane przez Muzeum Okręgowe w Zamościu. Pierwszy sezon badań.

Stanowisko położone jest u stóp porośłych lasem wydm, na terenie oddanym pod budownictwo jednorodzinne. Przebadano powierzchnię 12,5 m² w najbliższym sąsiedztwie wykopu gospodarczego.

Odkryto owalną w zarysie jamę zasobową kultury pucharów lejkowatych, o wymiarach 180 x 130 cm i głębokości 60 cm. Wypełnisko obiektu zawierało fragmenty ceramiki, kamienie piaskowcowe, ułamki polepy i dwa przedmioty krzemienne. Ponadto pozyskano od właściciela posesji zebrane przez niego z powierzchni duże fragmenty zdobionych naczyń kultury mierzanowickiej i trzcinieckiej.

Materiały przechowywane są w Muzeum Okręgowym w Zamościu.

Badania zakończono.

Szadek, st. 3, gm. Blizanów, woj. kaliskie - patrz: środkowa i późna epoka brązu

TANOWO, st. 3, gm. Police, woj. szczecińskie, AZP 28-04/3

- ślady osadnictwa kultury ahrensburgskiej (późny paleolit, IX-VIII tys. p.n.e.)
- ślady osadnictwa mezolitycznego
- ślady osadnictwa protoneolitycznego (IV tys. p.n.e.)

Nadzór archeologiczno-konserwatorski prac ziemnych, prowadzonych od października do grudnia, związanych z realizacją inwestycji Urzędu Miejskiego w Szczecinie, dotyczącą budowy rurociągu wodnego Gunia - Jez. Głębokie. Nadzór archeologiczny nad całością prac ziemnych sprawował dr Tadeusz Galiński (Muzeum Narodowe w Szczecinie).

Stanowisko nr 3 w Tanowie, gm. Police, odkryte zostało w 1982, odnotowane następnie w ewidencji AZP, nr 28-04/3, stało się przedmiotem wieloletnich systematycznych badań wykopaliskowych, prowadzonych przez Dział Archeologii Muzeum Narodowego w Szczecinie. Występują tam ślady osadnictwa epoki kamiennej, od późnego paleolitu (IX-VIII tys. p.n.e.) reprezentowanego przez tzw. kulturę ahrensburgską, do protonelitu (IV tys. p.n.e.) reprezentowanego przez zespoły typu Tanowo, dla których to stanowisko tu omawiane jest eponimicznym. Było przedmiotem licznych publikacji, m.in.: T. Galiński, „Mezolit Pomorza”, Szczecin 1992. Do sezonu 1996 pozyskano z tego stanowisko przeszło 50 tys. zabytków krzemiennych i około 1500 fragmentów ceramiki.

Prace ziemne obejmują obszar około 1 ha, pasem szerokości do 50 m wzdłuż krawędzi stoku, od leśnej drogi biegnącej w poprzek wału morenowego do rzeczki Gunicy. Częściowo pokrywały się z wykopami archeologicznymi: III/88, XI/92, XV/93/95 i XVI/96. Były wykonywane przy pomocy sprzętu zmechanizowanego. Odkrywka obejmowała cały obszar terasy nadzalewowej rzeczki Gunicy i fragment terasy zalewowej jeziora atlantyckiego i miała powierzchnię około 800 m². Głębokość sięgała od 0,5 do 2,5 m. Obserwowano cały profil stanowiska, obserwowany już wcześniej w trakcie systematycznych badań wykopaliskowych. Nie było potrzeby powtarzania dokumentacji.

Zwartych skupień osadniczych, w postaci układów krzemienicowych nigdzie nie zanotowano. Występowały natomiast pojedynczo występuje zabytki. I tak:

1. w sąsiedztwie wykopu III/88, w warstwie jasnożółtego piasku występującego tu na głęboko-